

Слово на ректора на Софийския университет проф. Георги Вълчев на официалното откриване на академичната учебна 2025/2026 година на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

1 октомври 2025 г., 10.00 часа, Аулата, Ректорат

Уважаема доц. Киселова, председател на Народното събрание на Република България,

Уважаеми господин Вълчев, министър на образованието и науката

Уважаеми колеги ректори,

Уважаеми колеги от Българската академия на науките,

Скъпи гости и приятели на Софийския университет

Уважаеми колеги,

Скъпи първокурсници,

По отколешна традиция на 1-ви октомври най-старото и авторитетно висше училище в страната, Софийският университет, посреща своя нов випуск студенти. От създаването си до момента този университет е изграждал и ще продължава да изгражда ядрото на българската интелигенция, да подготвя поколение след поколение специалистите, които вече повече от 135 години развиват българското общество и държава. Няма важна сфера от обществения ни живот, няма ключова държавна или местна институция, където неговите възпитаници да не са оставили своята ярка диря и значимо присъствие. Такава е мисията на нашия университет, завещана ни още от неговите първи основатели – да съхранява, обогатява и пренася през вековете знанието и човешкия стремеж към истината и познанието. Много от най-светлите умове на България през годините са били част от Софийския университет, вградили са в него част от интелекта си и не са пожалили сърцата си за да придобие той днешния си облик на модерна национална образователна и научна институция, която заема своето достойно място в европейското академично пространство.

Немалко от вас, скъпи първокурсници, вероятно не прекривате през вратите на Софийския университет за първи път. Някои от организираниите тук ежегодно хиляди публични събития навярно са били повод да научите пътя към него, да влезете в някоя от неговите аудитории и зали, но днес вие за първи път престоипвате неговия праг като част от нашата академична колегия и единствено от вас зависи дали завинаги ще останете част от нея, дипломирайки се след няколко години усилен труд и изпитания или ще препънете и няма да завършите успешно тук своето обучение. Няма да скрия - очаква ви труден път, съпроводен понякога с безсънни нощи, лишения и притеснения, но искам да ви уверя, че ще имате нашата постоянна подкрепа

и ако не хитрувате на дребно, ще го извървите достойно, без сериозни сътресения и тежки лични драми. Рецептата за успех е проста – учете съзнателно, учете постоянно и не забравяйте да се радвате на младостта си. В годините, които ви предстоят, ще срещнете вдъхновяващи преподаватели, някои може и да ви разочароват, но постепенно ще осъзнаете, че и от едните, и от другите имате какво да научите. Няма да се уморя да повтарям – всъщност всеки един от вас може да получи от университета толкова, колкото сам пожелае да вземе. Ако превърнете Университета във ваш втори дом, ако бързо откриете пътя към читалните на университетските и факултетните библиотеки, ако поддържате умовете си винаги будни и развивате критическото си мислене, ако не се ограничавате само и единствено с учебната програма на избраната от вас специалност, а разширите познанията и кръгзора си със знания от други области на познанието, които в своята цялост Софийският университет може да ви предложи, успехът ви е гарантиран. Бавно и неусетно, ден след ден, ще създадете много нови искрени приятелства, ще се превърнете в осъзнати личности, в чудесни специалисти и истински граждани. Ще съзрете като ново поколение, което е готово да се бори за по-добър свят от този, в който живеем, свят, в който ще виждате ясно не само собственото си бъдеще, но и това на вашите още неродени деца. Повярвайте ми - днешното объркано време, в което зловещият призрак на войната и масовата безсмислена човешка смърт отново се превърна в реалност има нужда точно от такива хора!

Може, разбира се, да предпочетете и утъпкания път на конформизма – при най-малката трудност и препятствие да търсите помощта на семейните познанства, уютното покровителство на станалия прословут още от времето на нашето Възраждане мастит вуйчо-владика, пътя на политическите протекции и ходатайствата. Не бих осъдил никой, който поеме по него, тъй като това също е част от човешката ни същност и от реалността, в която живеем и понякога тя е много по-силна от порива ни към един по-хармоничен свят. Помнете обаче, че точно следващите няколко години, прекарани в Университета, много бързо ще ви приближат до момента, в който всеки един от вас ще трябва да направи своя избор и от това как ще ги изживеете до голяма степен зависи какъв ще бъде той и в каква посока ще продължи животът ви по-нататък.

Ето това е причината, уважаеми млади колеги, поради която ние, вашите преподаватели, с толкова трепет винаги очакваме откриването на всяка нова академична година. За нас това е поредната среща с младите умове на България, срещата с вашите все още неясни мечти, крехки надежди и свежа енергия, от която се зареждаме самите ние, за да продължим с упорство и постоянство да изпълняваме на свой ред нашия преподавателски

дълг към вас. Това е истинската магия на Университета – ежедневната среща на негова територия между порива на младостта и мъдростта на годините, които съчетани заедно продължават да ни водят напред в необятните светове на познанието!

И накрая – тези дни цяла България се радваше искрено на успехите на младия ни отбор по волейбол. Изживявахме всяка една тяхна победа, удивлявахме се от характера на тези млади момчета, от себераздаването им, от сърцатата им игра, от единството и взаимната подкрепа, която демонстрираха на терена, от самочувствието им да се изправят с достойнство срещу най-силните в света. Скоро, естествено, тази еуфория ще отmine, но ако си направите труда да проследите предстоящите им многобройни медийни изяви, ще осъзнаете, че зад този вдъхновяващ успех всъщност стоят много труд и постоянство, много пот кръв и сълзи, много колективни усилия. Те са ваши връстници и показаха, че мечтите се сбъдват, ако имаш куража да тръгнеш по пътя към тях. Последвайте техния пример, учете се от най-добрите, винаги си поставяйте високи цели, бъдете самодисциплинирани и целеустремени и смело тръгнете по изборния от вас собствен професионален път!

Добре дошли в Софийския университет, млади колеги и на добър час!